

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerinti vétetnek fel.

I. évfolyam.

117. szám.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Egyes szám ára 4 fillér.

Debreczen, 1912.

Szerda, október 16.

Politikai kulturbestiák.

Írta: Király Péter dr.

Megérdemeltük ezt a sorsot. (?) Hányszor kértük, unszoltuk, figyelemztettük ezt a szerencsétlen nemzetet, hogy legyen óvatos, körültekintő; ne dobja oda magát meggonddalafanul azoknak a javíthatatlan garázdá embereknek vakeszközül, akik a népet a lábuk kapujánál is kevessebbre becsülik; akik maguknak és magukért élnek s ha tesznek is gonosz képmutatásból néha-néha valami jót, egyes emberek, testületek, vagy a társadalom iránt, — erkölcs-telen számitással, lepezett gonosz céllal azért cselekednek némi jót, hogy megtévesszék maguk iránt azokat, akik még ma is megtéveszthetők és hogy legyen mire hivatkozniok, amikor elvadult gaz ösztönüket követve, egyik elvetemültségüket a másik után viszik véghez nemzetük és hazájuk sérelmére.

Nálunk a szó leghitványabb és leggonoszabb értelmében érvényesül ma az az utolsó rablógylkos elv, hogy: «Ahol a hatalom, ott az igazság!» Nálunk ma az egyéni becsületesség és moesoktalan jellem olyan főbejáró bűn, ami miatt a hatalmasok vak dühvel törnek az ártatlan existenciák személyére és vagyonára.

A teszesség, becsület és erkölcsi megbízhatóság uralma száműzve van. A politikai erkölcs kuptusa nemcsak illuzoriussá vált, — hanem maholnap guny és megvetés tárgya lesz. A hivatalos hatalommal való hitvány visszaélés, a büntudatosan szeszátgyarkodó hízegés és hazudozás, az erkölcsrontás és becsülettrálás sohasem ultek gyalázatosabb orgiát a magyar magánélet és a közélet felett, mint ma Okleveles gonosztevők, diplomás latrok, minden aljasságra kész és kapható uri gazemberek fertőzik meg a magánélet és a közélet levegőjét s aki utjokba áll, kérihetetlenül tiporják agyon mint szervezett rablógylkos banda a maga áldozatát...

A gondviselő Isten tán büneink büntetéséül mérte reánk ezt a rette-

netes sorsot... Sokszor érezte már velünk sujtoló keze ütését... de ilyen érzékenyen még soha... Tűrnünk kell. Szenvednünk kell. Kétségbeesésünk nem szabad. Minél rettenetesebb a szenvedés, amit el kell viselnünk, annál erősebb legyen a lelkünk annak atszenvedésére... Ha egyelőre nincs alkalmunk és erőnk megbosszulni a rajtuk elkövetett hallatlan gaztetteket: ám tartsák erkölcsi kötelességünknek emlékezetünkbe vésní azoknak neveit, akik bennünket sajnargatnak, kínoznak, gyilkolnak; — hogy mihegyt alkalom nyílik rá, — bosszulhassuk meg magunkat úgy, a mint ezek a gonosztevők tőlünk méltán megérdemlik.

Az osztrák hatalomnak ütésre föl sem kell emelnie a kezét, hogy bennünket lesujtsön; lesujtsanak bennünket elvetemült kezekkel tulajdon testvéreink: a Tisza Pisták, a Lukács Lászlók, akik bérbeadták becsületérzésüket, lelküket, hitüket, istenfél-müket magyar nemzetük halálos el-lenségének, az osztrák hatalomnak, Hóhérolják, gyilkolják, pusztítják tulajdon nemzetüket testvéreiket, — hogy sápot, rangot, kitüntetést és elismerést érdemeljenek ki azoktól, akik a magyar nemzet husát és vérért emésztek évszázadok óta mint megveszett duvadak, mint őrzöngő fenevadak.

Ezek a testvérgylkosok alig 4—5 hónap óta tartó gyalázatos visszaélésekkel s elvetemült gaztetteikkel csaknem dögvészessé fertőzték már a magyar magánélet és közélet levegőjét. Őrzöngésük s az idegen hatalom hönérjutalma élvezetében elbizakodottságuk egész odáig vetemedt már, hogy a maguk esztelen bűnös cselekedetüket s vérfagyasztó garázdaságukat «hazafiasnak», «i-zességesnek», «emberségesnek» merszelik elnevezni és világgá kürtölni.

Ez azonban már az elmebetegségnek, a csendes örültségnek olyannyira félreismerhetetlen megnyilatko-

zása, ami — mint mentő körülmény — esetleg meg is oltalmazhatja hitvény életüket a magyar nép bosszujától, — könyörület koldulván ki elmebeteg, nyomorult életüknek.

A beszámíthatatlan bolondok — tekintet nélkül arra, hogy politikusok — bármilyen isentelenségeket köves-

senek is el: keggelmet nyerhetnek oly módon hogy perverz cselekedetükért nem az akasztófa, hanem a tébolyda és kényszerzubbony lesz osztályrészük.

Közös cellájuk homlokzatára vértetükkel ez a két szó lesz felírva: «Politikai kulturbestiák».

Véres harcok a Balkánon.

Békés szavak, háborus tettek.

Válaszolt a demarchera.

A török hadsereg betört Szerbiába.

Katonai diktatura Törökországban.

A balkáni helyzet rajza feltűnően ellentmondó von sokból tevődik össze. Bulgária, Szerbia és Görögország átadták válaszjegyzéküket a hatalmaknak. Ez a jegyzék nyugodt hangon van arva, csöppet sem ultimátumszerű, követelése azonban, főleg a garanciális pontokat illetően olyanonok, hogy a kis balkáni államok a legyőzött ottomán birodalomnak se diktilhatnának külsőbet.

Ugyanez az ellentmondás a fegyveres erő tényeiben. Ujabb hadüzenet nincs. Azonban a török birodalom egész hosszu határvonaláról véres összeütközések híret hozza a táv-ri. Szkutari körül még folgak a harc. Hogy milyen eredménnyel, az a szűk szavu táviratokból meg sem állapítható. A szansákban is állandó harcban állanak a törökök és montenegróiak. Így ugylátszik visszazsörtöttak Nikita csapatait.

Bulgária határan több helyen bandaharcok voltak. Bombavetés, hidak tenobbantása és gyujtogatás napirenden van. Tegnap az a hír érkezett, hogy egy török csapat átlépte a szerb határt és Ristovác határvárosnál — mely az úszkabi vasutvonal mentén fekszik, megütamította a szerb őrséget. Ennek az eseménynek a részletei ismeretlenek. Nem tudjuk tehát, tényleges török támadásról, vagy csak bandaharcról van-e szó.

Az olasz-török beketárgyalások is meglehetősen önellentmondás közben folgnak. A tárgyalásokat nem szakították meg, sőt a határidőt, mely

tegnap este lejárt, keddig kitölték. De az olasz kormány hivatalos lapja már is azzal tenyegetőzik, hogy a tanácskozást majd folytatják — az agyuk.

Tenyleges háboru ezek szerint szerdaig valószínűleg nem várható. Addig mindeneseire eltart, amíg a porta és a nagyhatalmak elintézik a balkáni antant államainak jegyzékét és az olasz fegyverszünet is akkor jár le. Nem valószínű azonban, hogy e rövid fegyverszünet alatt megszülessen a béke. Sokkal inkább valószínű, hogy Törökország, melynek lakossága határtalan lelkesedéssel sürgeti a háborut vissza fogja utasítani szomszédainak reformajánlatait mint illetéktelen beavatkozást. Sőt különösen a ristováci eset híret véve példának, már az sem látszik lehetetlennek, hogy Törökország meg fogja előzni a többi állam hadüzenetét.

A Balkán helyzetére vonatkozó mai híreink a következők:

A görög jegyzék.

Athénből jelentik: Vasárnap este nyolc órakor a török követségnek átnyújtották a görög kormány jegyzékét. A jegyzéknek nincs ultimátumjellege és határidőt sem szab a válaszáadásra. Azt kívánja csupán, hogy Törökország, amely a mozgósításra elsőnek adott parancsot, első legyen a leszerelés elrendelésében is.

A porta visszautasította a demarcheot.

Konstantinápolyból jelentik: A miniszteri tanács harminchat órai ta-

Az őszi idény beálltával ajánljuk Szabó Miklós

férfi-, fia- és gyermekruha nagyruházat Debreczen Piac-utca 19. (az Alföldi tak. szemben), hol az összes őszi férfi- és fiuruhák, felöltők, raglánok, télikabátok stb. stb. a legfinomabb és legjobb minőségben a legolcsóbb szabott árak mellett szerezhetők be. **Telefon 10-64.**

nácskozás után visszautasította a hatalmak együttes jegyzékét, amelyben a reformok gyors és energikus keresztülvételét követelték.

Törökország Szerbiára támad.

Belgrádból jelentik: Szerbia és Törökország között ma megkezdődött a háború. Ma reggel török csapatok betörték Risztovácba és Vrobovába. Vranja mellett százhuszezer török katonára lépett át a határon. A szerb kormány ennek hírére proklamációt adott ki, amelyben azt mondja, hogy a törökök megtámadták az országot amely legjobban bizonyítja, hogy reformokra egyáltalán nem gondolnak. Szerbia védekezni fogja magát és fölveszi a harcot.

Reggel kilenc órakor Risztovácba érkezett jelentés szerint ma reggel öt órakor a török csapatok Risztovác és Gornj Vrio Vrs között átlépték a szerb határt és megtámadták a szerb csapatokat. A harc megkezdődött.

A montenegrói harcok.

Podgorica-ból jelentik: A vasárnap kora hajnali órtól délután négy óráig tartó csata után, amelynek Vukotićs tábornok a parancsnoka, megszállotta Bjelopolje várost. A szerb lakosság ujjongva üdvözölte a montenegrói csapatokat. A templomban istentisztelet volt Miklós királyért.

Konstantinápolyból este érkezett jelentések szerint Berana mellett a harc tovább folytat. A montenegróiak Gulinje, Piava és Akova felé nyomulnak előre. Utjukban heves ellentállással találkoztak. Egy észak felől Akova felé nyomuló török csapatokkal összeütközve, a montenegróiak nagy veszteségeket szenvedtek. Elkeseredett ellentállásra találtak a Tuzi irányában operáló montenegróiak is. Rendkívül heves összecsapások voltak itt. A török haderő, mely Tramina vidékét tartotta megszállva, visszaverte a montenegróiakat és a Szkutari-tó és a tenger közt levő területen nyomul előre.

Két török zászlóalj hadifogságban.

Cettinjëből jelentik: A malisszorok állítólag két egész török zászlóaljat fogságba ejtettek, mikor azok Tuzi felszabadítására vonultak.

Péter király Nisbe utazik.

Belgrádból jelentik: A király ma Nisbe utazik s mielőtt ott megérkezik, a szerb kormány azonnal megüzeni a háborút. Szerbiának a háboru már eddig is naponkint egy millió frankba kerül.

Ausztria és Magyarország.

Bécsből jelentik: A politikai körök azt hiszik, hogy a szandzsákban levő Bjelopolje megszállása nem olyan esemény, amely Ausztria és Magyarország viselkedésére visszahatna. A szandzsák török terület, amelynek megtartásáról elsősorban a törököknek kell gondoskodni. Még ha a török csapatok elégtelensége miatt a montenegróiak és esetleg a szerbek tovább nyomulnának is előre, a monarchiának ez még mindig nem lesz ok arra, hogy közbelépjen. Föl kell tenni, hogy a törökök elegendő csapatok elküldése által igyekezni fognak a szandzsákot megtartani. Csak a háborus események lezajlása után áll a monarchia elé az a föladat, hogy a dél felé szolgáló út elzárását megakadályozza. Egyébiránt az itteni politikai körök úgy vélekednek, hogy komoly események ezen a héten még nem várhatók mert egyik fél sem tejezte be egészen a csapatok koncentrációját.

Vérrengző férj.

Tizenhat késezurással megölte a feleségét.

A legmelyebb undor és felháborodás fogja el az ember lelkét annál a reteneies hitvesgyilkosságnál, amely tegnap Miskolcson, a Dani-völgyben végbement. Büszkélkedünk vele, hogy a civilizáció, a felvilágosodottság és humanizmus századában élünk. Mindezeknek a nemes és ideális javaknak halálos megszuolása az az eset, a melyről az alábbi tudósítás beszámol: Glecek József 41 éves vasgyári munkás vasárnap a feleségét civakodás közben megölte. Glecek maga jelentkezett a rendőrségen és a következőleg adja elő az esetet:

— Ma reggel 9 óra után én és a feleségem anyja, Beseda Tamásné, valamint sógorom, Beseda Ferencz, betértünk a Luther-teri Bodnár-féle kocsmába, ahol összesen 2 deciliter pálinkát itunk s aztán hazafelé tartottunk. Az Urak-utcán találkoztunk feleségemmel, aki részeg volt és nagy veszekedésbe kezdett. A vállamon lévő zsákot lerántotta rólam és szidalmazott. Én nem feleltem neki semmit, hanem szépen hazamentem a Dani-völgy 108. szám alatti lakásunkra és lelekedtem aludni. Nem tudom, hány óra lehetett, mikor felébredtem. Feleségem már otthon volt s az anyósommal veszekedett. Elmondta mindennek és arcul is ütötte. Én kérleltem, hogy hagyja abba a veszekedést és hogy ne bántsa az anyját. Ő azonban ügyet sem vetett figyelmeztetésemre, hanem folytatta a veszekedést, mire én átnyaláboltam és lefektettem az ágyba. Az asszony nem akart mellettem maradni, mire dulakodás támadt köztünk. Én dühös lettem, kiántottam zsebemből a bicskamat és néhányszor belészurtam, azután önként jelentkeztem a rendőrségen.

Igy szól a gyilkos vallomása, — azonban a most folyó tanukihallgatásokból már annyi megállapított, hogy Glecek részeges, durva, brutális, feleségét folyton üto-verő ember, aki az egyik tanu vallomása szerint felesége edesanyjával, tulajdon anyósával viszonyt folytatott, aki maga biztatta, hogy csak üsse, szurja a feleségét, nem kér érte! A hullat az ágyon hanyattfekve talált k. fiatal, 20—21 év körüli, hosszú gesztenyeszínű hajú nő volt Gleceskné. A szemei és szája becsukva. Háta hullafoltok vannak. Arca, teste, lába, keze rettenetesen el vannak csontkítva. Tizenkilenc mély szurási seb van rajta. Az egész törzs mellső része vérrel van bemocskolva. Aszoba, melyben a gyilkosság történt, 4 méter hosszú, 2 méter magas és 3 méter széles alacsony pinzetronnyal szeszszűrtővel felszerelt egy ágy, egy szekrény, egy lóca és egy asztalból áll. Az asztaltól körülbelül 2 méter távolságra egy teljesen friss vérrel áztatott párnát találtak. Az ágy melletti fal tele volt fröcskölte vérrel, az ágy alatt nagy vértócsa és az egész szobában hosszú dulakodás nyomai látszanak. Gleceskné holttestét a miskolczi kórházba szállították, ahol fel fogják boncolni. A feleséggyilkost a rendőség letartóztatta

egy ágy, egy szekrény, egy lóca és egy asztalból áll.

Az asztaltól körülbelül 2 méter távolságra egy teljesen friss vérrel áztatott párnát találtak. Az ágy melletti fal tele volt fröcskölte vérrel, az ágy alatt nagy vértócsa és az egész szobában hosszú dulakodás nyomai látszanak.

Gleceskné holttestét a miskolczi kórházba szállították, ahol fel fogják boncolni. A feleséggyilkost a rendőség letartóztatta

Vásári történet.

Eltűnt és megkerült pénztárca.

A vásárban valami történt. A történet egy pénztárca körül forog, a pénztárca pedig szintén forog. Ki tudja, hányadik kézen azóta? De ne akarjunk tovább rosszul humorizálni. Adjuk a történetet a maga egyszerűségében, a kronikás tárgyilagosságával. Ime a történet:

Müller Andor géplakatos ma feljelentette a rendőrségen Valenta Kálmánt, aki a vásári hintánál van alkalmazva, hogy zsebéből 450 koronát tartalmazó pénztárcáját ellopta. A részletek a következők: Müller Andor tegnap este a sokadalomban találkozott Valenta Kálmánnal, akit már régebben ismer. Bementek egy kocsmába, ahol együtt mulattak egész éjjel. Reggel Valenta azt indítványozta Müllernek, hogy menjen el hozzá a hinta közelében felállított sátorba, ahol zavartalanul aludhat. Müller erre hajlandó is volt, ement s a sok mulatozástól ferdátn, mámoros fejével tért pihenésre. Mélyen elaludt, mikor ezt Valenta észrevette, zsebeit kutatni kezdte s az egyik zsebben meg is találta Müller pénztárcáját, amelyben 450 korona volt. A pénztárcát óvatosan kilepta s az összegből 50 koronát átadott hallgatási díj fejében Talányi Jenő társának, aki tanuja volt a történeteknek. Amikor a panaszos felébredt, észrevette a lopást s kérdőre vonta Talányit, aki őszintén elmondta mindent s — ami becsületére válik — a kapott 50 koronát visszaadta

Közben Valente is visszajött s látva, hogy a tagadással már semmire sem megy, bevallotta a lopást Müller előtt. Majd hívta, hogy menjen vele s meg fogja mutatni a helyet ahol a pénzt elrejtette

Müller el is ment s utközben Valenta beküldte egy kocsmába azzal, hogy a pénz ott van elhelyezve. — Müller gyanútlanul be is ment, azonban nagy mulattal fogadták, amidőn a pénz után tudakozódott. Mire kiment, hogy Valentától felvilágosítást kérjen, annak már csak a nyomát találta. Csak késő este sikerült elfogni a Késes-utcában, azonban a pénzből már csak 103 kor. 30 fillért találtak nála. Természetesen azonnal letartóztatták Talányi Jenővel együtt s ma kihallgatásuk után mindkettőjüket átadták az ügyesszégnek.

Makulatura papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

Hogyan lehet utlevél nélkül Amerikába jutni?

Sokszor igen érdekes dolgot mivel a turfangosság. Ez sem az utolsó, amiről itt szó lesz. Vagy nem elég-e érdekes-e az, hogy miképpen lehet kijutni Amerikába, a gazdagabb és szebb világba utlevél nélkül? Nem is olyan nagyon nehéz dolog. Sokat kell utazni vonaton, egy kicsit arra, egy kicsit erre, egy kicsit gyalogolni, aztán megint vonaton menni és megvan oldva a probléma, tul van az ember Magyarországi határán és a veszélyen. Ezután már könnyen eljuthat az ember Hamburgba, vagy akár melyik kikötővárosba, ahonnan Newyorkba indul náj. A probléma megoldásához azonban csizma is kell. Bizony. Csizma nélkül nem lehet sem mire se jutni, a hatóság leüleli az embert valamelyik állomáson és akkor nagy bajba keveredik. Ugy jár éppen, mint Voji Gábor 20 éves földműves, aki a biharmegyei Bagamér községből indult el a nagy utra, utlevél nélkül. Tudniillik, hogy utlevél nem igen kap az ember, míg tul nem eseti a katonai szolgálaton.

Voji Gábor egy hamburgi kivándorlási ügynökség akarta kicsempészni az országból, utlevél nélkül. Elküldte Voji Gábornak a következő utbaigazítást:

Hazuról, azaz Székelyhidről induljon el május 11-én délután 2 óra 17 perckor Nagyváradra, — Nagyváradról délután 4 óra 45 perckor Szeged-Rökusba, Szeged-Rökusból korán reggel 3 óra 5 perckor Szabadkára, Szabadkáról 5 óra 5 perckor reggel Bátaszéknek Ujdombóvárra. Bátaszéken át szállni. Ujdombóváról délelőtt 10 óra 50 perckor Eszékre, itten kiszáll és vesz jegyet Vinkovcára s a következő vonattal megy tovább. Vinkovcéről este 10 óra 20 perckor Sziszekre, Sziszekről reggel 6 óra 44 perckor Zágrábra, de nem kell egészen Zágrábig menni hanem Odrin, Zágráb előtti állomáson kiszáll és megy gyalog Szentgyevecre az állomáshoz, ottan vesz jegyet Steinbruckba. Steinbruckból Leobenbe, Leobenből Egerbe (ez Csehországban van), Egerből Leipzigba Leipzigban a pályaudvaron mutassa a hajójegyet melynek alapján hozzánk Hamburgba küldik. A pénzt hagyja otthon és csak 80 koronát vigyen magával az utra a hajójegyet, meg az amerikai címet varrja be a csizmaszárába és ha Magyarországon kérdezik hogy hová mennek, mondják azt a várost, ahová a vasuti jegyet váltották. Podgyászt ne vigyen magával. Ezt az utasítást nem szabad senki-nek sem mutatni. Ezt hozza vissza, máskülönben 20 korona «strátfot» izet.»

Igy hangzik szóról-szóra az utbaigazítás, amelynek alapján Voji Gábor is jutott Zágrábra. Itt elcsipették. Nem vett csizmát, nem varrta a szárába a hajójegyet. Megtalálták nála a Louis Scharloch et Co. hamburgi kivándorlási ügynökség hajójegykártyáját és a levelet, az utbaigazító levelet. A zágrábi rendőség visszatoncolta Bagaméra és megindult elene az eljárás.

Igy jért a gyámoltalan Voji Gábor aki nem varrta csizmaszárába a hajójegyet meit nem akart megválni a bocsorktól.

A kocsis végzetes balesete

Agyrázkódást szenvedett.

Szerencsétlen kimenetelű baleset történt ma délelőtt Debreczen város műjegygyárában. Az egyik kocsis munkájában leest a kocsi, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy súlyos agyrázkódást szenvedett. Eppen most kapjuk az értesítést, hogy a szerencsétlen kocsis haldoklik.

A végzetes baleset részletei a következők:

Babás István 25 éves kocsis Debreczen város műjegygyárában van alkalmazásban. Ma délelőtt fél 12 óra körül a gyár udvarán egy kocsi rakodott fel. Közben felment a kocsi, ezáltal a lovak megindultak és a szerencsétlen Babás István olyan szerencsétlenül zuhant le a kocsi, hogy eszméletlenül terült el a földön.

A gyorsan előtelefonált derék mentők beszállították a kórházba, ahol rögtön megvizsgálták. Az orvosok megállapították, hogy súlyos agyrázkódást szenvedett.

A rendőrség részéről dr. Balla Bertalan rendőrfogalmazó hallgatta ki.

A kihallgatás után állapota egyre rosszabbodott és mint e sorok írása közben értesülünk, most haldoklik.

A rendőrség az eljárást megindította.

SZINHÁZ.

1912. okt. 15-én, kedden, B) bérletben:

LENGYEL ZSIDÓ.

Drama 3 felvonásban.

Személyek:

Mathis, korcsmáros — Zilahy Gyula.
Christián, csendőrőrmester — Lajthay.
Vaiter, öreg polgár — Farkas Pál.
Henrik, erdőőr — Máthé Gyula.
A zsidó — Kemény Lajos.
Törvényszéki elnök — Székely Gy.
Delejező — Pethő Pál.
Orvos — Szaszhalmi György.
Jegyző — Kállay Károly.
Nickel, Mathis szolgája — Kiss Imre.
Imok — Perényi Kálmán.
Catherine Marthis felesége — Uti G.
Annie, lánya — Vajda Ilonka.

Heti műsor:

Szerdán délután: Nők az alkonyban, vígjáték. Ifjúsági előadás.

Este: En vagyok a néni, bohózat.

C) bérlet. Újdonság.

Csütörtökön: En vagyok a néni, bohózat. A) bérlet.

Pénteken: K's gróf, operett. B) bérlet.

Szombaton: Sasfők, verses drama. C) bérlet.

Vasárnap délután: Asszonyfű, operett. Mérsékelt helyárral Bérletszűnet.

Este: Limonádé ezredes, énekes vígjáték. Újdonság. Kis bérlet.

SZINHÁZI HIREK.

«En vagyok a néni» holnap előadása iránt rendkívül érdeklődés mutatkozik. Különösen Bérczi Ernő kedvelt művész holnap szereplését — ki mint eokelő néma is meg fog jelenni — nagy érdeklődéssel várják. A darabban kitűnő szerepe lesz Lajthay Károlynak, kit a közönség máris kedvencei sorába helyezett, va-

lamint Vajda Ilonka, Kiss Mariska, H. Serfőzi Etel Uti Gizella, Pethő Pál, Szaszhalmi György biztosítják a kitűnő bohózat sikerét.

Az első 'Ifjúság' előadás, mely holnap, szerdán délután 3 órakor lesz megtartva, úgy az ifjúság, valamint a nagyközönség körében nagy örömet keltett. A színpad körüli vigjáték, mely nagyirű költőnk, Tóth Kálmán egyik legszellemebb darabja, művészeink legjobbjai fogtak benne szerepelni, u. m. Zilahy Gyula, Lajthay Károly, Bérczi Ernő, Kassay Károly, Pethő Pál, Vajda Ilonka, M. Torday Erzsébet, Uti Gizella stb. A helyárrak mélyen leszállítva, a következőképpen vannak megállapítva: Tánclászlók páholyszék, erkély 70 fillér, állóhely 30 fillér, karzat 20 fillér. Az előadás kezdete délután 3 óra.

HIREK.

A debreczeni nagyvásár.

Óriási sürgős-forgás, borzasztó zürzavar, éktelen kiabálás, sipolás, dobolás, zeneketten portenger: ebből áll a debreczeni nagyvásár.

Az ember először szinte küzd a lelkével, hogy belevesse-e magát ebbe a mérhetetlen emberáradatba és nyelje-e egy birkát megszegyenítő türelemmel a mindent ellepő jótajta debreczeni port?...
De végre is a kíváncsiság legyőzi jobbik csüszket és nagy elszántsággal belevetjük magunkat a leírhatatlan telakodásba.

Mikor a Széchenyi-utcán valahogy keresztülküzdjük magunkat, — az óriási lármától majdnem megőrülve, — kiutunk a mutatványos bódékhoz... Itt azután egyenesen a pokolban képzelhetjük magunkat. Mert azt a minden képzeletet felülmúló hangzavart, ami itt fogad hennünket, toll nem képes hűten leírni...

Itt az egyik vásáros kínálhatja a portékáit:

Tizenhárom, tizenhárom...

Minden ember ide álljon!

Amott mindenféle együgyű mókával, bolondsággal csábítgatják a hémész népséget, hogy valamiképpen a ponyvafalakon beljebb kerüljön. Persze a 20, vagy 40 fillérek leszurkolása után.

Alighogy innen odébb megyünk fülsiketítő szírenhang hasogatja szegény dobhártyánkat és egy nagyszájú vásári kikiáltó jobb ügyhöz méltó buzgalommal harsogja a közönség füleibe: micsoda különös északoskai állatokat lehet hajóalaku bódékjában látni csekély 50 fillér ellenében...

Emitt kések vannak beszurkálva és kis karikákat dobálnak a jámbor halandók abban a hiszemben, — hogy majd csak nyernek egyet. Csakhogy ez ki van zárva, mert akkora gomb van ráerősítve mind egyikre, hogy teljesen lehetetlen, hogy a karika ráakadjon. Némelyik dühös dobáló szép summát hagy a bajusza alá mosolygó, tuffangos vásárosnak...

Atömeg eközben hullámszik a téren. A kedélyes, eleven fiatalság kezében fel-feltűnik egy-egy fa kanál és jókat huznak csupa viccből egymás hátára, karjára... Ahol érik...

Van azután nagy nevetés.

— No, ugy-e nem maradtam adósa?

— Maga is kapott ám tubicám!

A levegőben jóajta sült pecsenyeszag terjeng... Arrafelé tartunk és odaérünk a «lacikonyhák»-hoz, ahol gyönyörű szép, az egészségtől csakugy duzzadó, bájos, formás leányok invogátják az arra menőt kedélyesen mosolygva:

— Tessék besétálni!

Aki azután nem tud ellentállani a szép leányok hívásának, szépen letelepszik valamelyik lacikonyhába, eszik egy kis fonatot, iszik rá közben jóajta debreczeni karcost és a szép leányokkal együtt kurjongat, annak a pár száz cigánynek vásári ízű muzsikájára, kik jobb ügyhöz méltó buzgalommal nyagatják ütött-kopott, régi hegedűjüket.

J. J.

— **Gazdasági bizottság' ülés.** A város gazdasági bizottsága szerdán délután 3 órakor tart ülést, melyen a költségvetést tárgyalják.

— **Meghívás a lovasjátékra.** Az október 25-én és 26-án rendezendő lovasjátékokra (concours hippique) meghívják a városi tanácsot is és részére külön páholyt tartott fenn. A páholy érvényes a 27-én tartandó tiszti versenyre is. A tanács engedélyt adott a rendezőségnek, hogy a lóvásártéren akadályokat állítson fel azonban a teret tarlozik helyreállítani s azonkívül megegyeztetett azt is, hogy az 50—60 vidékről hozott lovakat a Vilmos-huszárak tanyája mellett levő barakkokban szállásolják el, de köteles a rendezőség a versenyek után az istállókat fertőtleníteni.

— **M'kor a város' lanács takarékoskod'k.** Több városi bérletre új árverés tartását határozta el a városi tanács és nagy bölcsen az árverési hirdetményt a nyilvánosság teljes kizárásával megjelenő, senki által sem olvasott «Város» című hivatalos lapjában teszi közzé, ezáltal «megtakarítani» óhajtván azokat a hirdetési díjakat, amelyeket a helyi lapokban való közzétételkor eddig fizetett. Ez a «takarékoskodás» azonban balul ütött ki — mert több bérletnél az eddigi árnál is alacsonyabb ajánlatot tettek a régi bérlet, mert nem volt konkurrencia. Így «takarékoskodik» mostanában a városi tanács!

Modern és a legjobb Villamos berendezések

rendelje meg

PÖLDVÁRI-nál

üzleti telefon 168

gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

— **Alapítvány.** A gazdasági akadémián megüresedett helyre két pályázat érkezett: Sáfár Endre és Márton Sándor folyamodtak az alapítvány elnyeréséért. Az előbbi apjátanító, az utóbbi erdőtanácsos. A tanács az alapítványt Sáfár Endrénak ítélte oda.

— **Csatornázási bizottság' ülés.** A hűztulajdonosok egyesülete beadványban kérte a hűzi bekötések számlájának felülvizsgálását és hogy kiküldöttjével képviseltesse magát a tárgyaláson. A tanács úgy határozott a kérelem lelett hogy a csatornázási bizottságnak péntek délután 4 órakor tartandó ülésén megjelenhetik az egyesület kiküldöttje ugyan, de felszólalási joga ott nincs.

— **Lopás Felsőjzán.** Érdekes lopás történt Felsőjzán az éjjel, a mint ennan telefonon értesítettek bennünket. A részletek a következők: Vass János felsőjzasi lakos ugyan csak kellemetlen tapasztalatra jutott ma reggel, amint telébredt. Egyik szobájának, amelyben éjjel senki sem tartózkodott, az ablaka be volt törve, a szoba feldulva, az összes ágyneműeknek hűlt helye. A csendőrség rögtön megjelent a helyszínen s a következőket állapította meg: A tetesek az ablakot előbb sárral betapasztották, hogy ne csörögjön, aztán betörték s azon keresztül hatoltak be a szobába. Az elvitt holmik értéke körülbelül 300 korona. A lopást valószínűleg cláh cigányok követték el. A nyomozást megindították.

A szerkesztésért felelős Voith György.

Az Odol, mint ismeretes, azon szájviz, mely a fogromlás okai ellen biztosan küzd. Aki az Odolt következetesen alkalmazza, az a mai ismeretek szerint a legjobb fog- és szájápolást végzi.

Vizvezeték,

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15.

A Főter legszebb részén

modern portállal bíró

üzlethelyiség

kiadó,

esetleg a berendezés

eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyos fektet elsőrendű fajtiszta anyagra.

NAGYENYED-re
Alsóféher m.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, bogógyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
(elsőrendű áru) európai és amerikai alma gyökere vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Ludóser János

női, pipere csipke és rövidáru készítő (Városház épület)

Szalag, csipke, kosztü, ritikül, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban.

Szőlősgazdák

és

szőlőtelepítők figyelmébe!

Aki szőlőjét újra akarja telepíteni,

Aki szőlőoltványt akar rendelni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat

Maros-Vásárhely,

Dr. Gecse Dániel-utca 39. szám.

Amerikai Parti Aruház

Hatvan-utca 20.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árakat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek,

Finom zefir férfi ingek	K 2.50-től
Finom fehér	" 2.— "
Férfi gallérok	" .18 "
" sapkák	" .50 "
Fü és leány szalmakalapok	" .30 "
Finom női batist és zefir	

blousok	" 2.— "
Finom női selyem blousok	" 3.— "
Férfi nadrágtartók	" .50 "
Kész pongyvlak minden kivitelben	" 4.30 "
2 méter szerb vászon	" .22 "

Selyem sálak minden elfogadható áráért.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

Jövő évi gipszszükséglet

legjobb minőségben és legelőnyösebben fedezhető a

kartelen kívül álló

Sátori Mór
Erdélyi gipszműveiből

Központi iroda:

Budapest VI., Dandár-utca 25.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai napról fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszerak legelőcsőbban szerezhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legelőcsőbban eszközöltenek.

Gondolja meg

minden hirdető gazdálkodó, kereskedő, iparos, egyszóval mindenki, aki az újság hirdetései rovatát igénybe veszi

és hirdessen

olyan újságban, melynek hirdetései olyan feltűnően vannak szedve, mint az

Uj Debreczen

városunk és egész Hajdúvármegye egyedüli délután megjelenő napilapjában. Csak ott hozhatja meg a hirdetés a kívánt eredményt, hol az igényeket oly kielégítő szövegezéssel és szedéssel jelentetik meg, mint az Uj Debreczen

napilapban.

∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik az összes bankügyletekkel
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám.

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.